

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Székelyi-tér, a hidkaputól kiment balra a 12. sz. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délután. Ára évi négyre 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: 6 hasábos sorát 1-ór 7 kr., 2-ór 6 kr., 3-ór 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A „nyiltsér” cikkek sora után 50 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középtérs, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

K. KÖZLÖNY

1866-ik évi folyamára.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 forint o. ért.

Fél évre 6 " "

Évnyegyedre 3 " "

Tisztelt előfizetőink az előfizetési pénzeket kiadónk STEIN JÁNOShoz (bel-középtérsi Stein könyvkereskedése) méltóztatásuk beküldeni, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

A „K. Közlöny” szerkesztősége.

Kolozsvár, január 25.

(D.) Könnyű volt eddig képviselőnek lenni.

Az országgyűlések elébe előre kitűzött tárgyak, s az országban s egyes részeinek az illetők által tudva volt sérelmei, a megyegyűlések hosszas előtanácskozásainak tárgyat képezték, minden megye összevételét értelmiségi erejét, megkésztette a követségi utasítást, s a követ a reá váró kérdésekben kész alapszemléket kapott, csak akadhat kelle az országgyűlésen illusztrálnia s védenie, s ha ez eszmék kevésbé felelt meg a kor kívánalmainak, kevésbé mozdított elé tén a hazáját, ha gátolták is az üdvös elhaladást, a képviselőt nem lehetett egyikéért is elítélni, ő teljesítette utasítását, et salvavit animam.

Ha így az ország elhatározásának a nemzet életére nézve valamely kellemetlen következménye lett, ha a hozott törvény nagy rétegeknél visszatetszést idézett elő, a követ utasításának tág köpenyével takarozhatott, s senkinek sem volt joga egyedül reá kiáltani a kigyót békát, az utasítók nagy tömege állott megetté s megosztott a népszerűtlenség, együtt könnyen elbirták a kárhoztatást.

Minden kérdésnél nagy részben kitesztázott nézet, akarat és óhajlás állott a képviselő előtt, ő csak lelkiismeretével tartozott számot vetni az iránt, ha képes őszintén védeni azon eszméket, melyeket utasításához képest kötelessége is volt védeni.

Igaz, hogy jöttek elő hamis állások, emlekszünk, midőn az egyebekben legszabadabb utasításokkal ellátott, s elveiknél fogva csaknem radical reformer irányú képviselők, mint p. o. Berenczei, kénytelenek voltak egy legretrogradabb eszmét mellett küzdeni s ellenezni a birtoktagosítást.

De elmondák a gyöngén támogató érveket, s aztán a többi kérdésben használhatók a szárnyuknak engedett szabad légi kört. S utoljára is a népszerűtlenség eszmé mellett tetesdők szerint kötöttek ki, s ha nagyon nem exponálák magukat, küldöikre hárult az elítélés, s nekiük jutott a jobb kérdésekért a taps.

Elvégre is az utasításokban az a közvélemény mutatkozott, a mely a küldő megyéje volt, s a követ a megyei légkörben élve s par excellence megyei celebritás lévén, csendesesen élvezhette dicsőségét, ha megyéjében fenntartható popularitását.

Igy nőttek ki a megyei nagyságok, s összegzők képezte az országos nagyságot, mely azonban a kor szellemének gyorsabb haladásával semmi esetre sem üthető a mértéket; s így természetesen az oly kényelmes követi utasítások korszaka is, mint sok minden régi jó, azonnal túlélté magát, a mint a jobbágyfelszabadulás s jogegyenlőség eszméje a régi álladalmi életet alapjában megváltoztatta.

Ez időn túl ugy a választó, mint a követ állása nehezebb lett.

De a megpróbáltatás alól fölmenté az egyéneket egy szomorú időszak. Absolutizmust értünk, mely nem kérte sem a megyék, sem az egyesek meggyőződését. Ő volt a meggyőződés, ő volt féltéved lelkiismerete. Igaz, hogy ez önmagát is, más is, s a birodalmat is marcangolta; de tény volt, hogy magában érezte a népek esztét, magában a népek akaratát. Ő akart lenni minden.

Szerencsére végre ő is semmi lett.

És jött egy új alkotmány, az ugynevezett látszat alkotmánya.

Ekkor is könnyű volt követnek lenni. Utasítás nem volt az igaz, de volt vi-

lágos program, volt egy alternatíva, melyen túl menni nem lehetett.

Egyik alternatíva volt, hogy azt a meggyőződést, azt a lelkiismeretet, mit Bach urtól Schmerling ur örökölt, a nép nevében mondja a képviselő magának, s ekkor nem volt semmi baj, a kormány kész munkálatoztatott, a képviselőnek csak rá kellett mondani a helyest s zsebére tenni a napi díjt, és az elismerésképp nyújtott hivatali rangot s jövedelmet.

Másik alternatíva volt, ragaszkodni szigorúan a megtámadott törvényhez, kimondani, hogy ehhez homagialis eskü köt, és ezen a törvény által megszabott utakon kívül semmit sem szabad változtatni.

Szabad volt a választás. Az országnak nem volt közege elítélni azt, a ki a törvényt felforgatni segített, s a kormány alkotmányos játszmán, nem büntethette meg azt, a ki vele ellenvéleményen volt, s az ország törvényeihez ragaszkodott.

E szerint tehát e korszakban is könnyű volt követnek lenni; a ki Schmerling urral tartott, engedelmeskedett neki; a ki ellene volt, ellent mondott mindennek s csak annyit kellett akarni és tudni.

És ehhez képest a képviselő a maga fel fogása szerint megnyugtathatta lelkiismeretét. Még 1865-ben is könnyű volt követnek lenni. A hallgatás maga elég tudás volt azon egy kérdésnél, hol a törvény a legvilágosabban beszélt.

Hanem már 1866. január 9-ke óta minden megváltozott.

Utasítás után mondani ki meggyőződést, sugó után Shakespearei mondatokat, könnyű; visszhangzani egy mindenható kormány verirkoló elméletét, szintén nem nagy erőfeszítés; csak ruganyos politikai lelkiismeret kell hozzá. Védelmezni a hozott és szentesített törvényt, ez már éppen összhangzik a magyar ember harczias vérével; hanem hozni, magyarázni, változtatni, eltörölni azt a törvényt, a mi létezett, és pedig egy nehéz korszak után, midőn a meggyőződés el volt némitva, midőn a közvélemény hallgatott, s midőn sem a követ nem tudja a felmerülő részleteknél mi lappang a közvélemény szarétu gyomrában, sem a választó nem tudja, hogy azon kérdéseknél, melynek változatai még a jövő homályában lappanganak, hogyan tudja megállani a sarat az, a kit bizalmával megtisztelt; valóban nem mondhatni ezt a legkényelmes helyzetnek.

Tizenhét év óta nagyon kevés ember szellőztethetett eszméit, azokon is a tiltó hatalmak tépő körmei meglátszottak. Csak főredőketek s rongyokat találnak legtöbbször.

Ki tudja azt elítélni, ha valjón a ki képes volt erőlyesen védeni egy romot, tud-e azon helyesen építeni is most, midőn kimondatott, hogy építeni kell? Építeni pedig egy közfal mellett, melyet leontani nem lehet, s mely fölünk servitiumokat követel, hivatkozván viszonyokra, kötésekre, gyakorlatokra, s az újabb építészeti ízlés kívánalmaira s mindenre, a mire hivatkozni képes, miután az ő valódi célja még kérdés az-e, hogy épüljünk, vagy pedig, hogy építési tehetségünk folytán végre is az ő újabban kiczifrázott tödele alá keressük? Kiben van az ész és emlékezet azon biztos erélye, mely eldöntő okokként fogja visszautasítani a helytelen hivatkozásokat, s így kimutatja az azokra alapított követelések helytelenségét, s bebizonyítja, hogy az alkotmány jövője nem követeli a multak feláldozását, s a régi mérték üti a jövő igényeit, csak a tetőzetet kell helyesen arra alkalmazni?

Bele menénk a képes beszédbe, megszoktuk ezt azon időkben, midőn legtöbbször tükörbe s talányokba kellett burkolnunk eszméinket.

Ma már hálá az égnek világosabban is beszélhetünk.

Nézzük el a legutóbbi kolozsvári gyűlést. Egy kérdése volt annak, hogy az unio törvény-e vagy nem, s feladható-e vagy nem?

E kérdést már a gyűlés előtt a napi sajtó annyira kitesztázta minden részleteiben, hogy maga a képviselő kar nem igen tehetett többet, mint az irodalmilag kifejtett eszméket ismételni.

Egyaránt is csak egyetlen törvényt kellett védeni, a mit mindenki betanulhatott

genesisével együtt pár óra alatt, s nem kelle több mint hazafias becsület s tiszta alkotmányos érzés arra, hogy valaki jó képviselő lehessen.

Az ezután következő kérdésekkel más-ként áll a dolog. Az irodalom, mely négy évet a főkérdésnek, a jog folytonosságának visszavivásáért harczolt át, éppen nem lehetett át a főkérdés részleteire s alkalmazására, mert hisz a verirkolás elméletének uralma alatt csak nevétségessé tette volna magát, ha részletekbe bocsátkozik akkor, mikor még a főkérdésről is alig lehetett szó.

Azt mondják: tartsuk magunkat az unio törvényhez. Jól van! ebben a nemzet egyet-ért, elvben a korona is elismeri. De hátra van az unio megvalósítása, a rendszeres asszimilálás által. Az 1848-iki unio csak a közös törvényhozásra s közös kormányzásra nézve volt megvalósítva! És így nem elég ha a képviselő csak az unio-törvényhez tartja magát, el kell törvényhozás útján dönteni a pozsonyi VII. t.-cz. 5. §-a azon fennhagyását, miképp Magyarország Erdély mindazon törvényeit, melyek az egységet nem akadályozzák, fenntartani kész. Vannak-e ily törvények, melyeknek fenntartása szükséges? s melyek azok, a melyek az egységet akadályozzák, miket kell eltörölni, miket megtartani, s minő egészen újakat teremteni, vagy átkölcsonözni, s így az uniot minden részleteiben megvalósítani? Im ezek az első fontos kérdések, a melyeket sem az irodalom, sem a zöldsztal ekkorig ki nem tisztázhatott, s a minek megvitatására, kitesztázására alapos publicistikai ismeret, jogtudomány, s törvényhozói belátás szükségeltetik.

A felületesség azt mondja e kérdésekre: minek a töprekedés, ott a törvény, uniolodunk, legyen teljes egység. De éppen az a baj, hogy ott lehet a törvény, a mig nincs megvalósítva. Erdélynek egész régi szerkezetét, s a törvényhozás s főkérmény körén alól eső minden intézményét 1848 in statu quo hagyta fenn. Ezek pedig különböznek a magyarországi intézménytől, s egyébiránt is a collegialis, nem pedig a felelős ministeri rendszer keretjébe találunk. Erdélynek a ministeri felelősségi rendszer alá leendő asszimilatioja jelentékeny módosításokat követel és intézményekben, jogaira féltékeny helyhatóságok s nemzetiségek állanak a sánczon a polemia ágyúival, sok küzdelem, tervezet, munkálát szükségeltetik tehát éppen a törvényben kimondott egységnek a részletes kérdéseknél való átvitelére. Az asszimilatio rendszeres alapelveken kell menni, s a multban gyökeresnie, s mély bölcsesség, s meggyőző érvek szükségeseek arra, hogy az ellene szegzett ágyuk leszereltesse, s hogy a vizsályt s féltékenységet bizalom, s egyetértés cserélhesse föl.

Igy az erdélyi képviselő még igen általános programot mondana azzal, ha kimondja, hogy ő a Deák párthoz tartozik. Deának magának Erdély subtilis kérdéseiben a legtöbbször el kell szorulnia az erdélyi képviselő tanácsaira, mert Erdély asszimilatiojával kapcsolatban nagy és fontos kérdések s gyönyörű jogelméletek fognak fölmerülni, s nagy nehézségeket, a melyeket a jelen gördít a kérdések elé, s melyeknek megoldásánál izzad a józan okosság, atyáinknak egy-egy régi bölcs törvényében igen gyakran megoldva látunk ugy, hogy csak föl kell eleveníteniünk a feledésből, s az ellenmondhatlan igazság által győzni fog, és törvényeink pedig a legnagyobb magyar diplomátok előtt sem mind ismeretesek. És itt az erdélyi képviselőkre vár a megpróbáltatás.

Látunk mi nagy kérdéseket, s látjuk a megoldást most az ő törvények, majd az európai népeknél már gyakorlativá vált intézmények s eszmék alapján. Szólani fogunk, midőn arra kerül a sor. De látjuk azt, hogy ha Erdély nem törekszik legjobb tehetségeit Pestre küldeni, ha előítéletek keblbi, vagy kasztszerű érdekek örve alatt izgatást kezdenek a talentum és befolyás ellen: nagy momentumokat veszthet el Erdély, sőt elvesztheti a legnagyobbbat, a közel kiegyenlítés lehetőségét.

A ki ma azt követelné egy erdélyi követjelölttől: adjon specialis programot, az nem tudja mit beszél, egy specialis program kidolgozására kellene legalább is három hó-

napi időköz, s háromszáz ív üres papír beírása. Sőt még ekkor is sok munka füstbe mehetne, midőn Erdély egész vagy részletes kérdései egyiránt összekötöttesben állanak azon főkérdéssel: hogyan fogja a közös kérdések megoldásával a magyar királyság az államháztel leg több tényezőit reconstituálni? Milyen rendszer jellegét hordozandja magán azon központ, melyhez a provincialismus minden kapcsolatainak illeszködnie kell?

Küldjete képviselőt, a ki jogtudós, európai színvonalon áll a publicistikai ismeretekben, ismeri a történelmet, s elég szabad-elvű felfogni a kor követelményeit, a kibén bizunk, hogy szilárdan megáll királyságunk egysége, s a pragmatica sanctio körén belül történelmileg jogosult függetlensége mellett, a ki tud engedni a mennyit a nemzet függetlensége körén belül engedni lehet, sőt kell is, de meg tudja különböztetni a határvonalat, a min túl jobb a bizonytalanság is, s kötelesség a kockáztatás.

Az ember legyen maga a program. Itt az idő, a midőn ember kell a gátra. Itt az idő, a midőn már többé nem könnyű képviselőnek lenni.

Nagy felelősség vár az erdélyi képviselőre, mert fontos követi utasítást visz ő magával.

Első pontja: nagy és hálátlan véráldozatok felett rom és pusztulás maradványai, fölötté kiszenvet arcok, melyekből elhalt a bizalom, s a testvéri gyűlölközés sötét vonásai írják rá a világfájdalmat.

Helyre kell állítani a bizalmat, hogy a romok újból fölépülhessenek, mert hisz így ott áll a kastély parlagon hagyott földével, a munkás kéz nem siet, hogy gyarapítsa az egyén s általa önmaga javát; ott a munkás kéz, gyűlöletében nem dolgozik, s így nem kapván munkabért eladósodik, földjét veszteti el potom árért, melyet az államtól látszott ingyen kapni, de végre is nekik s azon nagy birtoknak kell kifizetnie, mely ma mindkettő sorvad.

Második pontja: egy széthúzó ország, egyik része Bécsbe, másik része Bukarestbe, harmadik Pestre néz. Mindenik elismeri éppen e törekvés által, hogy magára meg nem állhat. Vissza kell vivni azon egyedüli összekötő erő, melyhez az egykori ország az államvegytani adhaesio természeténél fogva tartozik, hol minden elemet rokon elem vár.

Harmadik pontja. A tabula rasává tett mult, az absolutismus alkotásának kedveért, a mely alkotott törvényt, a melyet a nép nem értett meg két év tized óta, rendszert a köz igazgatásban s igazságszolgáltatásban, mely csak a czél el nem érhetésének millió panaszát, s az irka-firkákkal csordultig feltelt levéltárakat mutatja fel; melytől a nép elbódult, az értelmiség elfásult, a hitel elveszett, a szódás szentsége kimint divatból, s a nép morálját a merész tagadások oportunitás rontotta meg. Vissza kell állítani azt, a mi a nemzet geniusából nőtt ki magát, s ez alapra kell itt is építeni, a mit az előhaladt kor követel.

Negyedik pontja. Az elszigeteltség. Itt a gabona, melynek nincs piacza, összerothad, vagy ha az ég áldása hiányzik, éhség miatt elvész a nép, mig a segély megérkezik, itt a vagyon másfél áron jut a kényelemhez, s elégheti ki a jó ízlést, itt a szorgalom kifárad tantulusi kinjában, nyakig fetreng a nemzet a pénztelenségben, s a pénztelenségek szekrényében a gyors forgalomra szánt pénz ott hever, mert a speculativ ész nem lel tért, a hol hasznosítsa. Elzárva a világtól, zsirunkban vagy rongyainkban fuldokolva élünk itt, husz év óta süket fülek előtt rimádkodva egy vasutér, mely a területnek legalább annyit hozna meg, hogy a ki élni akar benne, s van esze élni, czélját megkísérthesse.

Ötödik pont. Látjátok ott a népet! Jogot adott neki a század, ő értelmet vár, hogy jogát megérthesse. Valjón elősegítette-e czélját azon rendszer, a mely csak venni szeregett, de adni nem; hisz ereje a nép butaságában állott, és midőn az új korszak haladását követel, im még azok is paragon maradtak, a kik régen lelkiismeretként ápolták családkörükben a nevelést. Az iskolák költségei megszaparodtak, könnyebbítés helyett terhesbült a nevelés, a gyermek fejét túltömik, hogy eltoppuljon, a szülők zsebé ki-

merítik, hogy képtelenné váljon a gyermek-növeltetésre. És képzünk-e gazdákat, iparosokat, kereskedőket? Van-e egyetlen realiskolánk? Elitéljük a bürocratát, s csak azt nevelünk. Nem volt proletarizmusunk, s al-kotunk kabátos proletárokat, kik most kaszt, majd nemzetiségi érdeke kapaskodnak, hogy életmódhoz jussanak, melyet valódi érdem által el nem értek. Népvételest, s realis-mereteket e szegény területnek!!

Hatodik pontul vehetik a képviselők a hivatalos hirdeseket, melyek legnagyobb része csőd és árverezés. Nincs hitel, mert rossz a törvény, s mert nincsenek pénzintézetek. Jó hitel, törvények s pénzintézetek, melyek a társadalom minden rétegében a hitel, s általa a megélhetés és előhaladás forrását megnyissák.

Hetedik, nyolczadik, kilencedik pont, s még tovább talán a végtelenig irhatók, ha e lapok szűk hasábjai engednek; de im itt a legutolsó pont, melytől minden előbbi függ: Kiegyezni tudni a koronával, hogy a fenebiekből a lehetőket mielőbb kivivhas-suk; vagy ki nem egyezhetve haza hozni azon tiszta öntudatot, hogy a nemzet képviselőin semmi sem múlt a mi szerződés, s ős eskük által biztosított királysága integritása s függetlensége körén belől megki-sérthető s felajánlható lehetett, azon nagy célért, hogy a haza és egyesek boldogsága oly hosszszas szenvedés és hánykodás után visszaálltassék.

B. Kemény Gábor követjelentési beszédének kivonata.

(A jelentés tételét K. Fehérvár városi közgyűlése-ben 1. hó 15-én. Folytatása és vége.)

Az előadott tételek által reményem, sőt meg-vagyok győződve, igazolva találják tisztelt választóim az országgyűlési többség ama megállapodását, hogy az unio részletezésére nem bocsátkozék. Nem még csak annyira is, hogy a 48-i I. t. c. 2. cikk 2. d. k. sában kinevezett országos bizottságot kiegészítette volna, habár ama 30 tagu bizottságnak, mely az unio kérdésében a magyar ministeriumot vala tanácsalando, és a kormányának a következő országgyűlésre, az unio tárgyában, előterjesztendő törvényjavaslata nézve vala anyagot nyújtandó, jelenleg, fájdalom, csak fele van az élők sorában, másik fele pedig, megtörve a keserű küzdelmek zivaratában, sirba szállt már. Mert, ha ezen bizott-mányt kiegészítette volna a jelen országos tanács-kormány, ugy törvényezikkelt módosított volna a kiegészítés által. Arra pedig, mint már többször fel volt hozva, magát illetéktelennek tartotta. De ha ama jogi szempontok nem is szabták volna eluta-síthatlanul a gyűlés elibe az utat, melyet követnie kell, az eszélyesség érvei ugyanazt javalták volna. Képzeltük csak magunkat törvényhozók körébe, ne feledjük viszonyainkat. A 48-iki lényeges vál-toztatások egész alkotmányos szerkezetünkön lényeges változtatásokat követelnek. Az urbírség meg-szünttetésén, a vallások közti egyenlenség el le-vén törölve, a közteherviselés ki levén mondva: mássá kell válni az igazságszolgáltatásnak: mássá az adó kezelésnek; mássá a megye szerkezetnek is, már csak ebből folyólag a közigazgatásnak is. Hasonló nemü változásoknak kell azonban a Ki-rályhágon túl is történni. Egyfelől tehát annak lett volna az országos tanácsközmány kitéve, hogy ezen nagy és számos tárgyak végeldöntésére várva, az unio kérdése határozatlan meszse távolba odázta-tott volna el, emlékezzenek csak vissza tisztelt vá-lasztóim, a rendszeres bizottságok munkálataira; másfelől pedig annak, hogy az erdélyi rendezés a Magyarországgal össze nem találta, és azok elin-tézésénél újabb, kétségenkívül az első rendezés által még nehezített változásoknak lenne helye. Aztán nem kell feledni, hogy ama kikértült hosszú tanácsközmányok folyama alatt, 17 évi keserűség-nek minden mérge kiömlött volna; a Bach és Schmerling ferde kormányai minden ferde szülöt-tei előállottak volna. Kétségenkívül, oly éles surló-dások fejlettek volna ki, melyek éppen nem alkal-masak valamely ügy biggadt megvitására, enge-dékeny, méltányos elintézésére. Ezen utóbbi nehéz-ségek pedig a pesti közös országgyűlésen, bizo-nyosan tetemesen fognak apadni. Ezeknél fogva tehát, ismétlem: ha a jogi viszonyok nem para-olnának azt, hogy ügyeink elintézését a pesti közös hongyülés elibe vitetni kérjük, az eszélyesség maga tünnetné fel amaz utat célszerűbbnek.

Az országos tanácsközmány alázatos felirata m. december hava 18-káról kelt és arra a k. kir. leirat, mint válasz, már készen vala egy hét mulva, ugyancsak mult december hava 25-kén. Ha meg-gondoljuk azon távolságot, mely elválasztja Bécs-et Kolozsvártól, és azt, hogy abból mintegy 20 mért-földnyi út, fájdalom, maig se lehet vasuton tenni meg; ha meggondoljuk azon szűvevényes, nehéz-kes eljárási módot, melyen ügyeink haladni szok-tak: a felelet megérkezését nagyon gyorsnak kell neveznünk. Mintegy jelzése ez annak, hogy a tár-gyalás alatt levő ügyet nem csak mi tartjuk rend-kívüli fontosnak, olyannak, mely gyors elintézés-t igényel; de mintegy jele ez annak is, hogy oda fenn tevékenyebb életelő kereng az emberek, mint régebben.

A k. kir. leirat, hirlapok útján köztudomásra juttott; követjelentésünkben mi is szoltunk már róla pár szót; mindamellett is, tán nem fog ártani, ha most ujra megemlékezem róla. Annnyival is in-kább, mert az a körüli nézetek még nem jutottak megállapodásra, és az sokakban nagy aggodalma-kat szült.

A kolozsvári országos tanácsközmányok ké-relme vala: méltóztassék minket ő Felsége, a tör-vények értelmében, a Pesten már folyamatban levő országgyűlésre meghívni. Erre ő Felsége az erdélyi törvényhatóságokat utasítja, hogy a képviselő vá-lasztásokat az 1848 iki törvények értelmében rö-g-tua megtéssék, és értesíteni méltóztat, hogy a ma-gyar udv. kancellária a pozsoni 1847/iki VII. törvényezikk által jogosított kir. hivatalosokat a fő-rendi táblára meghívja. Ez valamint szellemével alázatos feliratunknak teljesen megegyez, ugy más-felől elvitázhatlan fontosságu tény. Állítják Archi-medestől, hogy csak egy szilárd pontot kívánt arra, hogy a földet sarkaiából kimozdítsa. Mi, ugy hiszem, legalább is ugyanannyi joggal elmondhat-juk: csak egy pont kell, melyre támaszkodva álla-munk egyensúlyvesztett rázkódásainak véget vet-hetünk a természet, helyes kerékvágásba beeme-lés által. Ama pont: a teljes törvényesség vala, mely megingathatlan pontja. Legyenek szivesek uraim, megfontolni, hogy az még 48 óta mind nem volt fellelhető: Erdély meghívása által a közös országgyűlésre végre, Istené a dicsőség! az ke-zeinkben van.

Igenis, szerettem volna, ha a leirat nem szól arról, hogy az unio végső létesítése mitől függ: mert a törvények életbeléptetése, jogi felfogás sze-rint, semmitől nem függhet, mint magának a tör-vénynek intézkedéseitől. De jól tudjuk mindnyájan, hogy tényleg az unio kérdése, és annak alakja a legszorosabb kapcsolatban áll a birodalmi viszonyok egyensúlyba hozásával, és akkor lesz maradandó és helyes mi az unio, ha abban kielégített nyer-nek Erdély vallásos és nemzetiségi méltányos igé-nyei. A Bach- és Schmerling-féle tiszta absolutis-mus és látszólagos alkotmányosságról az egészen törvényes és helyes utra átmenetel küzdelmeire és nehézségeire utalnak a k. kir. leirat azon helyei, melyek az egyszerű jogi szempontot a tényleges állás kapcsolatában kívánják tekintetni. Eme zava-ros állásból kibonyolítás ő Felsége legmagasabb személyének jutott osztályrészül és a magyar, közös országgyűlésnek. Ha Pesten sikerülend a kibékülés, mit hozzon Isten mentől előbb, benső meggyőződés-szerint, az unio ügye biztosítva van; ha nem, nincs.

Csak néhány szót leszek még bátor szólni, azon magatartást illetőleg, melyet a kolozsvári ta-nácsközmány a leirattal szemben követett.

A leirat a felolvasás után ki lön kérve köz-iratra, mint általán Erdélyben a tanácskozás alá veendő tárgyakkal szokás. Miután azonban a le-irathat ki van mondva az országos értekezlet el-napoltatása, és miután, ennek folytán, a kir. biztos a tanácskozásokat megszüntetni rendelte: az elnök a k. k. leiratot tanácskozás alá nem bocsáthatta. És ez, hitem szerint, így jól volt. Nagy bajnak tartottam volna, ha a leirat alkalmából az unio, és vele rokon kérdések, még egyszer és már másod-szor, bizonyosan sokkal élesebb vitakozások tár-gyává váltak volna. Az unio törvény érvényessé-gét ő Felsége soha kérdésbe nem hozta, és az vá-lósággal minden vitáson felül áll: legkevésbbé sem szorult egy oly gyűlés ügyvédekésére, minő a kolozsvári volt. Főleg, midőn megnyílnak a tör-vényes országgyűlés ajtóit, melynek kötelessége az alkotmány sértetlensége felett őrködni, és a kibé-külés művén tevékenyen közreműködni. Végzem: adja az Ég, hogy legkegyelmesebb Urunk, Kirá-lyunk, magasatos kezdeményezése folytán, a közös, törvényes országgyűlés közreműködése mellett, el-találja azon utat, mely legbiztosabban vezetendi népei boldogítására, Háza dicsőségére.

A pesti országgyűlés.

A képviselőház XIV. ülése

jan. 22-dikén.

Elnök: Szentiványi Károly; jegyző Dimitrie-vics Milos, a szolókat jegyző Joannovics György. Az ülés 10^{1/2} után megnyitván s a mult ülés jegyzőkönyve hiteltesítetvén, elnök jelenti, hogy gr. Károlyi Ede választása ellen, s Lukinics Mihály választása mellett kérvények nyújtattak be, me-lyek az illető osztályoknak adatnak át.

Ezután megkezdettek az igazolási munkála-tok, és pedig először is néhány aradmegyei képi-selő ügye adatik elő.

Moesonyi Antalt, Arad világi kerületé-nek képviselőjét (előadó Hollán) az osztály igazol-tatni véleményezi s a ház ezt vita nélkül elfogad-ván, Moesonyi Antal az igazolt képviselők sorába ijtattatik.

Joanesku Dömötört Arad pécskai kerü-leének képviselőjét (előadó Királyi Pál) az osztály igazoltatni ajánlja.

Szentkirályi Móricz: A törvény szerint a választásokra fegyveresen nem szabad megjelen-ni, s miután ezen esetben a választók fegyveresen gyűltek a vál. helyre, e tekintetben a vizgá-lat mellett szavazok.

A ház erre a szavazást sürgeti s ez megtör-

ténvén a többség elfogadja az osztály véleményét, s így Joanescu igazoltatik.

Most a VIII. osztály munkálataira kerül a sor s ennek jelentést tevője, gr. Szapári Gyula olvassa fel az előterjesztést.

Ebben Lükő Géza Torna görögü kerületé-nek s b. Podmaniczki Armin Pest váci ke-rületének képviselője igazoltatni indítványoztatik, s a ház vita nélkül elfogadja az indítványt.

Popovics Desseanu Jánost, Arad rad-nai kerületének képviselőjét az osztály igazoltatni ajánlja.

Gróf Rádai Gedeon: E választásnál azon körülmény merül föl, hogy a választók egy része, miután az aradmegyei közp. bizottmány több tagja kilépett, visszavonult a választástól. Ezt mégis fi-gyelembe kellene venni.

A ház a szavazást sürgeti, s ebben a többség az osztály véleménye mellett nyilatkoztván, Popovics Desseanu János igazoltnak jelentetik ki.

Gr. Széchenyi Béla, Soprony kismártoni kerülete képviselőjének ügyében az osztály vizgá-latot ajánl.

Zsedényi Ede: Miután a választás napján s helyén verekezés történt, s ezen alapul az osz-tály véleménye, kérem a választási jegyzőkönyv fel-olvasatását.

A vál. jegyzőkönyv, valamint a Halmossipárt-nak benyújtott óvása felolvastatik. Ezután felszólal

Tolnai Károly, ki hosszabb szabatos be-szédben kifejti amaz okokat, melyek e választást érvényesítik, s melyek alapján az igazolás mellett szavaz. A főok ezek között, hogy a vál. jegyző-könyv teljesen rendben van. Gr. Keglevics Ist-ván szintén az igazolattal szemben nyilatkozik, s örömet fejezi ki, hogy az üdvözült nagy hazafinak fia egy kerület közbizalma által másodsor van bi-va-tva a törvényhozás munkáiban részvételre. Ezután

Madarász József (szókása szerint az el-nök előtt tére megy s ott akar beszélni; a jobb-ról kiáltják helyre! helyre! Madarász helyére megy s ott kezd beszélni.) Mentegeti magát ama képi-selők ellenében, kik felkiáltásaikkal helyére menni kényszerítették, s felhossa, hogy csak azért szokott helyéről kiemenni, mert gyengülős kora folytán hang-ja már nem oly erős. A kérdéses választásra vo-natkozólag ki kell jelentenem, hogy „hazánk igen igen jeles egyéne“ (!) gr. Széchenyi István iránt, tisztelettel viseltetni kötelességem, s ki kell jelente-nem azt is, hogy bár democrata irányaim ismerete-sek, vannak egyéniségek, kik ámbátor nincsenek velem egy véleményen, kikről azonban meg vagyok győződve, hogy ott, hol hazánk függetlenségéről van szó, derekasán helyt fognak állani. Sőt óhajtom, mi-szerint az ellenkező véleményűek is az országgyű-lésen képviselve legyenek, hogy így, midőn majd az alkotmányos munka megindul, minden vélemény-árványat abba befolyjon. Szólok ez általános meg-jegyzéseket előre bocsátva, áttér ezután magára az esetre, s erre nézve a vizgálatot partolja.

Ragályi Ferd.: Régen tudtam, hogy a vá-lasztási törvény hiányos, de hogy olyannyira rossz, csak most győződöm meg. Sohasem hittem, hogy e törvény oly ellenkező véleményeket s határozatokat szül. S miután a törvény oly hiányos, sőt rossz, ma-gamból indulok ki. Ha választásom ellen panasz emeltetnék, magam sürgetném a vizgálatot. S a mit magam iránt alkalmaznék, azt mástól sem tagad batván meg, a vizgálatot partolom.

Ivanka Imre: A német közmondás, hogy me-nys meg Uram barátaitól, ellenségeim ellen majd megvédem magam, e közmondás ugy látszik, azon képviselő uron is teljesedik, kinek ügye most fen-forog. Azt hiszem, hogy a dicsőült hazafi iránti ke-gyeletünknek fogva is e vitát minél rövidebbé kel-lene tennünk. Fogadjuk el az osztály véleményét, s aztán menjünk tovább.

Szél József: Azt hiszem, hogy a választási jegyzőkönyv minden verificationál a vezér-documen-tum. Ezt csak bebizonyított nyomós ellen-okok dön-tetik meg, ilyenek azonban itt nem forognak fenn. Hogy részrehajló lett volna az elnök, éppen oly ke-vésbé van bebizonyítva, mint a választás alkalmá-val történt verekezés miútlansága. Én az igazolást partolom.

Thalabér Lajos: Madarász J. képviselő-társam ellenében meg kell jegyeznem, hogy a vá-lasztási elnök nem volt gr. Széchenyi Béla pártján, s így e párt irányában bizonyára részrehajló sem volt. A zavargás onnan eredt, hogy néhány sopronyi fiatal ember, a kismártoni kerületbe iratta be magát választónak, s itt egy volt cs. hivatalnokot akart megválasztatni. A verekezés különben nem volt oly nagy mérvű, hogy a választás érvényessé gére nézve döntő lehetne; ez a kérvényező felek saját óvásából is kiténik. Ott ugyanis az mondatik, hogy a szavazásban ngyan nem akadályoztatnak, de terrorizálva lettek. Ez fából vas karika. Én a vá-lasztás igazolása mellett szavazok.

Bónis Samu azt óhajja, hogy bár az eset-ne hozattatott volna kapcsolatba ama nagy bazafi val, kit tisztelni kötelességünk. Bónis a vizgálatot partolja.

Szintugy Milutinovics, Vlád A. ellenben igazol, és Ragályi ellenében részletezi, hogy a vál. törvény nem annyira rossz.

Erre mindenfelől a szavazást hangoztatják. Az elnök felteszi a kérdéseket, de bár a felállítás ál-tali szavazás ismételtetik, nem mondhatni meg bi-

zonyosan, valjon az igazolás vagy a vizgálat mel lett van e a többség?

Az elnök így a golyózást rendeli el, s ebben összesen 221-en vesznek részt, 102 golyó adatik be a vizgálat, és 119 az igazolás mellett, s így gróf Széchenyi Béla igazolt képviselőnek jelente-tik ki.

Ennek elnökiileg történt kihirdetése után fel-szólal gr. Széchenyi Béla: T. ház! Magam s a t. ház megnyugvására egy kérdést kell nyilváni-tanom. Némely szónokok ugyanis a vita folyamá-ban felejtethetetlen édes atyám emlékét hozták fel, s miután az emlék sokakra nézve befolyással lehetett, kérem a t. házat, hogy a vizgálatot elrendelni méltóztassék.

Bónis Samu: Megvallom, nekem igen jól esett gróf Széchenyi Béla nyilatkozata, de a ház-nak az ő kérését nem lehet teljesítnie. A ház ho-zott határozatait nem másíthatja meg. (Zaj: a na-pirendre!)

Madarász József megint a közép-re jön, (nagy zaj.) Tökéletesen csatlakozom Bónis Samu nézeté-bez, de — (a zaj növekszik, Madarász beszélni akar, de nem hallhatni, végre sikertelen erőlködés után, beszédét félbeszakítva megy helyére, az osz-tálybeli előadó folytatja előterjesztését.)

Paczolai János, Honth szalkai kerülete képviselőjének ügyében az osztály előbb vizgálat-mellett állapodott meg, de pótfolyamodások érke-zvén, melyek a felhozott vádakot meggyöngítik, Pa-czolai J. igazolattását ajánlja.

A ház vita nélkül elfogadja az osztály véle-ményét, s így Paczolai J. igazolt képviselőnek jelentetik ki.

Papp János, Veszprém somlyó-vásárhelyi képviselő választására nézve az osztály vizgálatot ajánl s ez indítványán az utóbb beérkezett pótfolyamodások mitem változtathattak.

Gr. Keglevich Béla: Kérem az iratokat felolvasatni.

A terjedelmes kérvényeket, panaszokat, stb. felolvassák, s ezek nagyobb mérvű izgatások s véres verekedésről szóló vádakot tartalmaznak.

A vádiratok előterjesztését a választás mellett beadott kérvények felolvasatásának kellett volna követnie, miután azonban ezek is rendkívül terje-delmesek s nem kevesebb, mint 28 melléklettel van-nak ellátva, ez holnapra halasztott.

Az elnök végül jelenti, hogy b. Babarazi Antal választása mellett s ellen az ülés folyama alatt adattak be kérvények, melyek az állandó igazolási bizottmányhoz soroztattak, mint a mely bizottmány b. Babarazi ügyét tárgyalja.

Az ülés 2^{1/2} kor véget ért.

Legközelebbi ülés holnap kedden d.e. 10 órakor.

Az alsóház XV. ülése

jan. 23 kán d. e. 10 órakor.

Elnök: Szentkirályi Károly.

Jegyző: gr. Rádai László.

Az állandó 9 ik bizottmány által Molnár P. és Deák igazoltnak.

Folytatólag olvastatnak a Pap János választatására vonatkozó okiratok. (Előadó gr. Szapári Gyula.)

Ányos István beszédéből csak annyit érthet-tünk, hogy vizgálatot kíván.

Bobori Károly tűzzel s hévvel, de szakgatva beszél. Kárhoztatja, ha a vallás és nemzetiség ér-zelmei a már is megoszlott nemzetnek még többfélé megszakgatására felhasználtnak. Vizgálatot kíván.

Detrich Zsigmond e választásnál büntettek elkövetését látja, melyeket meg kell vizgálni, mely után a megsemmisítés még mindig hátra van. A vizgálat a törvény tiszteletét emelni fogja.

Tóth Lőrincz szerint vizgálatnak ott van helye, hol ama tény, mely megsemmisítést von maga után, nincs bebizonyítva; itt e körülmény be van bizonyítva és azért megsemmisítésre szavaz. Általán az igazolást szigoruan kívánja venni, mert csak ezzel lehet a választási törvények hiányát némileg helyrehozni.

Perczel Béla e választásnak, mint minden eddigiek közt legbotrányosabbnak megsemmisítésére szavaz.

Halász Boldizsár szerint bizonyos, hogy e választásnál a szavazók akadályozva voltak, leg-alább azok, kiket agyonverték, mindenesetre, (5 halott és száznál több sebesült történt e választás-nál); a jegyzőkönyvet nem a választás napján szer-keszték, a mint a törvény rendeli, — tehát meg-semmisítésre szavaz.

Számosan ellállnak szavuktól; felállással nagy többség (jobb és bal egyaránt) a megsemmisi-tés mellett szavaz. E szerint Pap János képviselő választásának megsemmisítését az elnök kimondja.

Bernáth Zsigmondot az osztály véleménye folytán egyhangulag s lelkes éljenzés közt igazolja a ház.

Lukinics Mihályra nézve az osztály a vá-lasztási jegyzőkönyvet tökéletlennek és így érvény-telennek tartja; azonkívül verekezés, formahiba az elnökség részéről fordulnak elő; minél fogva az osztály a választást előbb megsemmisítendő-nek véleményezi. De később beadott kérvény sze-rint az osztály véleménye oda módosult, hogy az egymásnak ellenmondó okiratok földerítésére viz-gálat rendeltesék.

(A középben egy képviselő az okiratok felolva-

sását kívánja, — melyek egy része felolvastatván, elnök az ülést 1/2 órákor bezárja, a további tárgyalást holnapra tűzvéni ki.

Hazai intézetek

Jelentés a kolozsvári jótékony nőegylet választmányának f. évi január 19-én tartott üléséről.

1. A bálók ügyében kiküldött bizottság elnöke gróf Bánffy Béláné beadja jelentését a f. hó 14-én rendezett álarozos bálról, mely szerint az összes bevétel volt 419 frt o. é. s 1 db arany. A kiadás a) a helyiségiért teljes kiállításal 225 frt b) a városi rendőri hatósághoz 7 frt 10 k. c) Hirdetés nyomtatás 4 frt 50 k. d) Belépti jegyek elvételére 4 frt 80 k. És így az összes kiadást kivonva a bevételből, marad tiszta jövedelemül 177 frt 60 k. o. é. A bál alkalmával adakoztak: Biasini Domokos 5 frt, Domokos László 2 frt, Kendefi Árpád 1 frt, Zsigmond Elek 1 db arany, egy domon 3 frt o. é.

2. A ruházati segédmezős vezetésével megbízott bizottság elnökének Székely Dávidnak kezében a segédmezős sikeresebben leendő eszközöket a segédmezős 20 forintot utalványozott a választmány.

3. Az 1865. évről szóló az ülésbe ez alkalommal beadott pénztárnoki számadás megvizsgálására báró Wesselényi István elnöke alatt bizottság nevezetett ki.

4. Az egyet részvényes tagjává lett Mikler Jánosné és Konya Rudolfiné.

5. Simon Elekné és báró Splényi Henrichné alapító tagok, alapítványokat egy-egy db 100 forintos nrh. költvéllel befizették.

6. Az egyet egyik segédmezősét saját ügykeze által tiszteességek életmódhoz jutván, a számára eddig nyújtott 2 frt rendes havi segédmezőt f. évi február 1. napján kezdve megszünteti a választmány.

7. A jelen ülésben 9 folyamodónak egyszer mindenkora 49. hatnak határozott időre havanként 10 frt utalványoztatott.

Kovács Antal, titkár.

A kolozsvári vívoda. Midőn becses lapja legközelebbi számában olvastam, hogy a „kolozsvári vívoda”, mely Kolozsvár városa egyedüli testgyakorló intézete, egyes tagjai az idén is rendeznek bált, s mulatságokat ez igen üdvös egyet elősegítésével egybekötve az idén sem mulasztják el: ünkénytelenül eszembe jutott vívodánk fénykora feljuttatott emléktől Kendefi idejében; mi annál fényesebben tűnt fel, minél száradóbb annak jelen állapota.

De ha csak az alig multra tekintünk is, észre fogjuk venni, hogy ez egyet bukása felé közeleg, mert dacára az évenkénti külpártolásnak, melyben részvétel, állapotja nemcsak nem javul, de nagyon is rosszabbodik. Hiába, egy oly egyet, mely nem tagjai pontosság, és szorgalmában lelki támaszát, hanem egyedül külpártolásra szorult, az nem állhat fenn.

Adakozás, és gyűjtés után megvethető egy egyet alapja, de ha az egyes ügykeze nem egy közös cél felé irányul, azt fenn nem tarthatja soha. Nem hiszem, hogy valaki a vívoda fenállása szükségességét tagadná, s kétségbe merne vonni annak jótékony hatását, s mégis ez intézetünk pang? Mi oka ennek? Bizonyára nem a külpártolás hiánya, hanem igen a beltagok részvételének. A vívodánk több tagja van, mint mennyi szükségessége lenne költségei fedezésére. De csak papírosan.

Vívodánk, mely a 48 i zavarokkal bezárattott, s pénzalapját képező kötelezvények az egyeseknek visszaszolgáltattak, 1853-ban újra felállított a „Tivoliban”, de tartos lételnek az ifjúság részvételének miatt nem örvendezhetett, s újra bezárattott.

Ez idő után egy pár fiatal ember, ki átlátta szükségességét ez intézetnek (alig 22 tagból) újra felállítá az intézetet, mely dacára annak, hogy a vívomester nem fixumot, hanem csak részt kapott, tagjai kevés száma miatt szükségessé esztözökkel sem bírva magát ellátni, alig egy évi rövid pályafutás után, kénytelen volt feloszlatni számadásait mltagos Bíró Lajos urnál tevén le maga igazolása végett.

Ily sok viszontagságok után végre a fiatalság egy gyűlésben elhatározta, hogy ezen nélkülözhetetlen intézetet megalakítsa s fentartsa. Ezen határozata következtével volt a most is fenálló vívoda megalakítása, s báró József Lajos felszólítása, hogy a fiatalságot eme szándékában gyámolítani s pártolni sziveskedjen, el fogadván az elnöki széklet. A nemes báró örömmel fogadta a fiatalságot, s ígérte, hogy ügykezni fog mi hamarabb a fiatalság közt megjelenne, a vívoda rendezéséhez fogni. A vívoda rendeztetett, s mindenki azt hitte, hogy jövőre biztosítva van.

Ki hitte volna, hogy midőn az első lelkesedés 1440 forintot irt alá, már két hónap múlva is a fizetés megtagadtatik? Ki hitte volna, hogy még olyanok is voltak, kik az első lelkesültség után a vívoda szükségességét fogják emlegetni? s ki hitte volna, hogy a nevelésnek kevés havi díj (1 forint) pontosan ne fizetessék?

Ilyen formán csoda-e, ha a vívoda jelenleg több nem fizető tagot, mint fizetőt, s sokakat több

kardmarkolatot, mint kardelt számíthat. Lehet, hogy még körülbelül 12 kard birtokába lehet, melyek ha eltűnnek mind, a vívodát is be lehet zárni, mert hiszen törést fizetni, az most ott nem szokás, de nem is történet.

Nem csodálhatni tehát, ha vívodánk minél rosszabbul áll most, s dacára annak, hogy elkésredésem tető pontjára hág, ha megdondolom, hogy hány erdélyi város képes ily intézeteket fentartani, s egyedül Kolozsvár lenne képtelen; mégis, ha szerkesztő ur megengedi, s becses lapjában tért nyit nézeteim kifejtésére, megkísértem pár szóval megvitatni: hogy miként lehetne hanyatló vívodánk helyre állítani, s miként az ez ügy iránt el-lankadtakat felrázva, ez intézet jövőjét biztosítani.

Különfelek.

— A „Korunk” terrorismust lát, s lármadob zajt hall abban, hogy mi gróf Mikó érdemeit föl-említve, követjelöltsége mellett felszólaltunk, s kár-hoztatjuk azokat, a kik ez ellen működni akarnak. Azonban, éppen ő kimondja, hogy ő exalta jelöltsége ellen egy szava sincs. Valjon tehát mi terrorismus van abban, ha mi olyast állítunk, a mit ő is elismer? vagy ha ő benső meggyőződés-sel mondja ki azt, hogy gróf Mikó ellen egy szava sincs, miért esik nehezére, ha mi szintén kimondjuk, mikép Kolozsvár érett közvéleményéről felteszszük, hogy e város legérdemesebb polgárának s a nemzet miveltiségi és alkotmányos mozgalmá vezetőjének érdemeit tisztelni, és méltatni fogja a választmánál? Aztán még kellene fontolni egy politikai lapnak, hogy lehetnek ugyan, a kiknek helyük levén a felsőházban, nincs miért elfoglalják az alsóházban a jobb helyet; de a pártok fejének az alsóházban van helye minden európai parlamenteknek.

* A „Korunk” szerkesztője közli Dálnoki nyilatkozatából azon részét is, melyet kihagyott volt, s melyért saját szavai szerint „a K. Közlöny nyiltér kezelője epekedik.” A „K.” érdemes szerkesztője jól tudhatja, hogy a nyiltér rovatnak pedig szerkesztőjének lenni egy lapnál sem, hogy pedig szerkesztőségünknek éppen epekedett volna utána valaki, azt már maga a „Korunk” sem hiszi.

* Csaknem régen temették el a részvét legnagyobb s legszebb nyilatkozatai között városunk egyik kitűnő s mindenkor szabadelvű fiát Pataki Józsefet, — s imé ma már a pártok felbuz-csolja nevét a sírból is, s arra basználja fel, hogy agítájon vele! Tegnap reggel a városban szerte-szét körül-belül ilyen tartalmú, kézi sajtón nyomott versek voltak elszórva: „Utczára vesd gyermeked, ha polgár nem lesz a követel!” aláírva a Pataki József neve. Hogy ha élne még!

* A „Sürgöny” újból megerősíti, hogy ő Felségeik a császár és császárné e f. hó 29-én d. n. 2 óra 30 perczkor fognak megerkezni Pestre.

* A megtrült kalocsai érseki székre birszerint Haynald Lajos, Erdély volt feledhetlen püspöke lesz kinevezve.

* Pesten ő Felségeik méltó fogadására az előkészületek serényen folynak. Mig a czimer festők vastag csatái a bajor czimerek elkészítésével vesztödnék, az ollókat és tűket a bajor zászlók veszik igénybe, s ma-holnap e disztvények már ott fognak pompázni az utcasarkokon didergő, hetek óta meztelen — árbozcokon. A várpalotában a tróntermel alakítják át némileg s ékesítik föl a rá váró magas látogatás szerezéséhez méltólag, a képviselőházban pedig, mely most már egészen lakályos — az udv. páholyt igazán fejedelmi fényvel és diszszel ruházzák föl. Hírlik, hogy a képviselők első ülése a képviselőházban össze fog esni a Föl-ségek látogatásával, s így e magas vendégek jelenléte kétszeresen emlékeztetéssé teendő a megnyitási ünnepélyt.

* A „P. Lloyd” írja: Az „Európa” szálloda termében Klauzál Gábor elnöke alatt érte-kezet tartattott, melyben mintegy 180 képviselő vett részt, s igen fontos határozatok hoztak. Mindenekelőtt Deák Ferencz indítványozta, hogy miután az igazolások nem sokára be lesznek fejezve, az alsóházban mielőbb egy bizottságot kell választani, mely a trónbeszédre adandó választélellett felett tanácskozzék. E bizottság 30 tagból állana, s képviselve lenne benne minden pártszínezet, tehát a jobb és baloldal is. Továbbá, hogy meg lehessen felelni a nagy feladatnak, mely az országgyűlésre vár, s a baza javára egyesíteni a szellemi erőket, melyeket az országgyűlés magában foglal, — Deák továbbá kilencz bizottság alakítását indítványozta, melyek tanácskozási tárgyait a következő kérdések képeznék: 1) a közös ügyek; 2) a ház szabályok; 3) a választási törvény revizioja; 4) a codificatio — e bizottság 60 tagból alakították, hogy különböző osztályokban tárgyalja a polgári és büntető codexet, a váltó és kereskedelmi törvényt, a bányatörvényt; 5) a municipális és községi ügy szervezése; 6) a közigazgatási kérdések; 7) a nemzeti ségi kérdés; 8) a közoktatás ügy; 9) a művelési intézetek, mint a nemz. színház stb. Az értekezet mind e javaslatokat helyeselte. A Deák-párt jobb szervezése tekintetéből elhatározta az értekezet, hogy egyelőre egy 18 tagból álló bizottság választás-sá, mely folytonosan Deákot, mint a párt vezérét fog érintkezni és tanácskozni, s azután értesíteni fogja a képviselők egyes csoportjait az ügyek állásáról.

* Dumas Sándor a „Patrie”-ban pesti élményét politikai levelek alakjában eszevegi el. Érdekes pont a többi közt, hogy az öreg ur Magyarország és Austria viszonyáról szólván, a real-unio ellen nyilatkozik, s a dualismust oly hűvel s komoly arczkával pártolja, mintha a practica sanctiót, meg — Besze János beszédeit könyv nélkül tudná.

* A „L'Union” következőleg ír: Egy, még egészen ismeretlen indokból keletkezett gyűlöletes merénylet, méltó ingertültséget szült a cincinnati kath. lakosság között. A mult szombatok egyikén, esti kilencz óra felé Rosenkranz, cincinnati püspök, odahagyván székesegyházát, hazafelé indult; midőn a sedamsvillei seminarium közelébe ért, egy lövés őt földre teríté. A tiszteletreméltó főpap kissé térd-en alól sebesített meg. Az ismeretlen tettes még nem fedeztetett föl.

* A pártok közelebb elfoglalandó állásáról nemcsak hírek keringnek, hanem bizonyos előkészületek is történnek. Nevezetesen a gr. Apponyi Györgynél e napokban tartott értekezleten az a kérdés lett meghányva, valjon a nagy többséggel rendelkező Deákpárt irányában nem kellene-e egy kormányzókat pártló konzervatív párt szervezéséről gondoskodni? Hoszszasb vita után azonban „P. Kor.” szerint korainak találták a szervezkedést, minthogy az ország konzervatív érzelmi férfiai tökéletesen megegyeznek Deák ismert husvéti programjával. A felirati vitában az e cikkben foglalt érzelmeket élesen akarják manifestálni s mindazt kihagyatni, a mi a békülő hajlamokkal meg nem egyez; nevezetesen a baloldalon ezen békülékeny politikával netalán meg nem egyező törekvéseit meghusítani.

* Felkérteünk a „Korunk” szerkesztője által a következő nyilatkozat átvételére: Felvilágosítás a Dálnoki-ügyben. A „K. K.” tegnapi nyiltérben Dálnoki itteni színész kinyilatkoztatja, hogy azon nyilatkozatot, mit lapunk 7-ik számában közölt, úgy a mint megjelent, magának nem ismeri. Erre, s egyéb ferdítése ellenében következő a felvilágosításunk. D. urat Szász Gerő ur egy tárcza cikkben színészeink közt utolsónak nevezte, s arra célzott, hogy vannak színészek, kik kegyelmezetből lépnek a színészi pályára. Erre D. ur egy hosszú cikket hozott hozzánk, s annak szó szerinti kiadásától elállani nem akart, s azzal fenyegetődzött, hogy ki nem adás esetére a tárcza-cikk íróját tetteles bántalmakkal fogja illetni. Nem bírva lecsillapítani, a közlőnk vita folytatását másnapra halasztottuk. Ekkor ismét belép és azt mondja, hogy több a cikk írójával sem közle, rajtnak vesz elégtételt. Erre minden comment nélkül egy revolverre mutatunk. Mire D. rögtön lecsendült, s egy más replicát hozott elő, első része Szász G. urhoz szökött. Ezt nem adtuk ki igaz, mert egy szót s-m értettünk belőle. A másik részét a közönséghez kiadtuk. Ez, mit magának nem ismer.

Ez a magyarázat D. felszólalására, mi több szót nem érdemel. Csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy Sz. Gerő ur a kérdésbe legtávolabbról sem folyt be, az egész kérdésről legkevesebb tudomása se volt, mit D. ur igen jól tudott, s mégis elég nemtelen volt Szász Gerő ur nevét mistificatio végett nyiltérbe belévonni.

Politikai hírek

Austria. A „Corr. gen. Italicé” Bécsből oly közlést hoz, mely a mostani alkotmányos mozgalmak titkait kívánja szelöztetni E tudósítás szerint az itt kezdeményezett reformok elé, a melyek a gróf Belcredi s még inkább a herczeg Metternich tanácsára vétettek folyamatba, nagy akadályokat kíván gördíteni a katona párt, melynek élén gróf Crenneville, ő Felsége szárnysegéde áll. Az ellenzék már azon pontra jutott, hogy Metternich ő Felségének bejelentette volna elbocsátására iránti kérelmét, azon esetre, hogyha nem követnének az általa ajánlott politikát. E nyilatkozatra az udvarnál nem fektettek súlyt; azonban a Metternich herczeg hazatávazása, melynek alkalmával lefesté a helyzetet s III. Napoleon nézeteit, úgy szintén az államkölesünel elért eredmény folytán, a herczeg került a szerencse kerék élére. Hogy azonban a katona-párt e fordulatra visszahuzódna, azt senki sem hiszi s bizonyos, hogy az nagyon működik visszaszerzhetni befolyását a koronára, melyet e pillanatban elvesztett.

Ezt írja az olasz franciaia lap, s igen sajnálatos dolog volna, ha a katona párt ellenezné itt a reformokat, azt hisszük azonban, hogy e hír ily alakban nem alapos.

Angolország. London, jan. 21. Seward a francia kabinetnek tudtára adta dec. 16-ról kelteztve, hogy vége lesz a barátságuk Franciaország és Egyesült államok között, ha tovább is folytatná Franciaország a beavatkozást Mexikóban. Seward idevonatkozó jegyzéke kerekén kimondja, hogy a washingtoni kabinet a francziák távozása után sem ismeri el Mexikóban a császárságot. A washingtoni képviselőkháza sürgeti az ifju Iturbidene herczeggé kinevezetésére vonatkozó levelek előterjesztését. Az idevonatkozó indítvány azon tetet „gyermekrakrás”-nak bélyegzi, miután a gyermek Iturbide amerikai nőnek a fia. Az amerikai követ reclamatiojára Drouin által adott felelet, itt keringő köztulmányos versio szerint így szól: „Mi

nem vagyunk a mexikoi kormány; ezen föltevással tulságosan tisztel meg ön bennünket. Mexikoba mi bizonyos érdekeink biztosítása végett mentünk, és nem vagyunk felelősekké tehetők azért, ha Miksa az önk jogait megsérti. Ő felelős érte önknek, mint más kormányoknak; s önk ugyan oly eszközökkel rendelkeznek, a melyekkel mi.

A mai „Daily News” azon lehetőséget említi, hogy a herczegségek kérdésében újabb conferentia fog tartatni, és részvételét Angolország aligha fogja megtagadhatni.

Franciaország. Paris, jan. 22. Hivatalos körökben beszélnek, hogy Drouin de Lhuys a florenzi francia követhoz jegyzéket intézett, mely a pápa újvi beszédére s némely felhivatalosoknak látszó olasz lapok tulcsapongásaira vonatkozóval, komoly felvilágosítást nyújt arra nézve, hogy Franciaország teljességgel nem hajlandó a szeptemberi conferentianak feledékenységre menését megengedni, s hogy azt komolyan olyan „Code”-nek tartja, a melynek megtartására mind Róma, mind Olaszország, mind Franciaország egyaránt kötelezve vannak.

A „Monde” oly híreket emleget, mintha Austria és Franciaország között Olaszországra vonatkozó alkudozások folynának, s hogy a római udvar, noha egyenesen nem részese ezen alkudozásoknak, mégis nagyon fontos tudósításokat kapott volna, ezen pontra vonatkozólag. Ezen alkudozások által azt akarnak elérni, hogy Piemont az általa elküvetett igazságtalanságokért vezeklésépen tegyen maga részéről lépéseket, Olaszország mostani felosztatásának megváltoztatására nézve.

Németország. Köln, jan. 21. A „Köln. Ztg” párisi tudósításai a spanyolországi felkelés növekvését constatálják. Florenzi levelezője pedig Austria és Franciaország állított közeledésével szemben kiemeli annak jó hatását, hogy Victor Emanuel porosz érdemjellel díszítettett fel. A velencei amnestia nem fog kívánt hatást gyakorolni, miután csak egyszerű emigransokra szöl, s nem terjesztik ki nevezetesen hazafiakra is.

Belgium. Brüssel, jan. 18. A trónbeszédnek Mexikora vonatkozó részét feszült kíváncsisággal várják. Hogy az már közölve volna Washingtonba, csak alaptalanul elterjesztett hír, miután a császár bejárja Mexikóból 19-én vagy 20-kán érkezendő gőzöst. A porosz trónbeszéd itt kellemetlenül hatott. Angolország támogatja Franciaországot az iránybani törekvéseit, hogy Austria és Olaszország közt közeledést eszközöljön.

Modva-Oláhorzág. Bukarest, jan. 19. A legutóbbi ülések egyikében a kormány hevesen megtámadtatott; azonban az ellenzék kisebbségben maradt. A kamra elnöke, a fejedelem kívánságra, beadta lemondását. A lelépett Japureano helyébe a fejedelem Catargint nevezte ki a képviselőkamra elnökévé.

Oroszország. A „Börsenhalle” levelezője írja: Alig van az európai államok között egy is, melynek több oka volna meglegedve lenni a maga helyzetével, s a mult év lefolyása alatt kifelé gyakorolt befolyásával, mint Oroszországnak. A nyugotásai eredményeken kívül a nyugoti hatalmakkal a legjobb viszonyban vagyunk. Tekintélyünk Poroszországban, s ezzel összefüggő befolyásunk már jobb se lehetne. A német középállamokkal a legbarátságosabb viszonyban állunk; Austriával is jó lábon állunk, úgy szintén Olaszországgal, hol a pápa tapasztalhatta, hogy minő keveset gondolnak ő vele, midőn a keleti egyháztól s Oroszországtól meg akarja vonni a kellő tiszteletet. A scandinav államokkal szintoly jól vagyunk, mint az amerikai unioval, a mely mindenkor számot tarthat barátságos támogatásunkra. A bel-síkek is nem kevésbé kielégítők. Lengyelország üdül a sebekből, melyeket az utóbbi forradalom ejtett rajta. Attól, hogy a parasztk saját birtokjogot nyertek, s hogy a kormány vette kezébe a papi javak kezelését, és a papok fizetését, csak üdvös eredményeket várhatni. Oroszországban magában a legszebb eredményekkel kecsgető változást idézett elő az örök jobbágy-ság eltörlése, s a hadseregi igazságszolgáltatás és saját kezelésében reform. Csak pénzügyainak állapotának javulásáról nem lehet ily dicsegetesen nyilatkoznunk, noha a megindított reformok az ipar- és kereskedelem terén, az új vasutak építése, távirdák felállítása, s különféle közjöveldelmi források megnyitása szintén jó reményekkel biztatók.

É-Amerika. Newyorki f. hó 9-én kelt tudósítások szerint Juarez ismét bevonult Chihuahua-ba, s a francziák eltávozásának emlékére népörömtünnepet rendelt tartatni. Newyorkban tömegmeeting tartott oly czélból, hogy a monarchismus ellenében a köztársasági elv kiáltassék ki.

Újabb. Páris, jan. 22. Rómából Antonelli kibornok egyik hivatalnokának meggyilkoltását jelentik, ki az esti órákban a via sistina ment keresztül, hogy egy főnöke által neki átadott, lepecsételt és fontos okmányokkal telt csomagot a Vaticanba vigyen.

Madridból jan. 21-ről jelentik, hogy a vértés ezredtől valamennyi altiszt, két hadnagy és egy kapitánya azon vád alá esvén, miszerint Madridban lázadást szándékoztak előidézni, a Philippini szigetekbe deportáltattak.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

NEM HIVATALOS.

Fontos születekre nézve.

A gyermekeknek görvéltyői okserü mentésére jóhiszemű meggyőződés folytán ajánlom az általam feltalált

„Gilisza csokoládé”

három havonként, még a giliszta jelenlétére vonatkozó gyanú távollétében is beadni. — Hogy különösen miért? ezt göngyölím és könyvescém 59 értékes bizonyítványokra hivatkozva köllőleg megmagyarázza.

Egy szelet ára 20 kr. nálam Tokajban 6 darab 1 ft.

Raphatós Erdélyországi: Kolozsvárt, Schütz Károly.
 Abrudbányán: Remetey gyógyszer. és Tabakovits Sándor. Broos: (Szászváros) Wellman J. Brassóban: Jekelius és Fabik gyógyszer. Boitán: Bárdosy György. Déván: Weiss Adolf. Décsen: Krémer Sámuel. Eresbet-város: Szentkovits Z. és L. Fogarason: Danffy gyógyszer. és Masztig. Gyergyó-Szentmiklóson: Száva gyógyszer. Kovásznán: Binder gyógyszer. Kézdi-Vásárhelytől: Kovács gyógyszer. K. Fejérvárt: Mihelyes, Ricker, és Fischer gyógyszer. Maros-Vásárhelytől: mind három gyógyszerésznél. Medgyesen: Vándor Ferencz. Sz. Udvarhelytől: Betzsi Manó. Szilágy Somlyón: Végh Mihály, Ruszka és társa. Szabonban: Zóhrer. Misselbacher és fia. Sepsz-Sz. Györgyön: Vitályos Béla. Tasnádon: Szabó Jakab. Vajda-Hunyadon: Acker gyógyszer. Zilahon: Imzón Lajos és Bikfalvi István. Nagy-Selyken: Szenczi gyógyszer. Tordán: Tauffer és Rigó uraknál.

KRÖCZER ÁGOSTON s. k. gyógyszerész Tokajban.

jegyre a bétérés és lejárat napja föl van jegyezve. A zálogkölesön részleteként is visszafizethető. Ingóságok, drágaságok és árúknál a kölesönk után évenként 6% kamat s a következők mellék-díjak számítottak:

Fülvételi s becslési-díj: 1 óra 1%, 3 óra 2%, 6 óra 3%.

Raktár- és biztosítási-díj egy egész évre 3%.

A kamat és mindezen díjak csak a zálog kiváltásakor vagy átíratásakor fizetendők. — Értékpapíroknál becslési és biztosítási díj nem számítottatik. Részletesebb felvilágosítást nyerhetni az intézet irodájában, a hol az ügyrend és díj-jegyzék nyilvánosan ki van függesztve.

Videkiek posta útján is értekezhetnek az intézettel. Az igazgatóságához beküldött zálogokra a pénz és zálogjegy forduló postával elindítottatik.

Az intézet helyisége van a nagypiacon, a városháza melletti Horváth-báznak az emeletén. Az iroda nyitva van ünnep- és vasárnap kivételével minden nap reggeli 8 órától 12 óráig.

A kir. szab. zálog-kölesön-intézet igazgatósága.

(285)

27/1

(12-12)

Egger Dávid

aranyműves

PESTEN, Nagyhiduteza 5-dik szám alatt

ajánlja a magas Nemzeti családoknak és t. cz. közönségnek gazdagon ellátott raktárát divatos és régi modorú díszes-lyzeteknek (gala Garnitúrák), nem különben régi és divatos modorú ékszereknek a legillendőbb áron, úgy pedig, hogy egy tökéletes díszes-lyzet mely magában foglal, egy övet, mentekötőt, forgót, kardkötőt és 42 gombot ezüstből és valódi kővel kirakva

180 forinttól 3000 forintig drágakövekkel.

Azon, műhelyemben készült és az 1862 dik évi Londoni világkiállításban nagy éremmel díszített, drágakövekkel ékített szegélyzet boltomban megtekintés és eladás végett ki van állítva.

Egyes részeknek szegélyzetre való összeállítását leggyorsabban, színtűgy utját sokat legutányosabb áron műhelyemben készíteni elvállalom.

Levére postafordultával utasítással fogok szolgálni.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.
 Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelytől, Dobray Nándornál S. Udvarhelytől, Barthos Domokosnál S. Szentgyörgyön, Vokál Janosnál Nagenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejérvártól kapható:

Cuventarile Dietali

ale lui Josifu Hosszu

Deputatu alu Comitatului Clusiu la Dieta Transilvaniei din a. 1865.

Ar. 10 kr.

KOLOZSVÁRI KÉPES NAGY NAPTÁR

1866-dik évre

Szerkeszti **K. PAPP MIKLÓS.**

II-dik ÉVFOLYAM.

Ara e terjedelmes naptárnak csak 1 forint.

Postán megrendelt példányért fuvarlevélre megkívántató bélyeg- és pakolásért még 10 kr. melléklendő.

A legkitünőbb írói erők közreműködése mellett szerkesztett naptár legjobban fogja ajánlani maga a tartalom:

I. NAPTÁR RÉSZ. Dózsa Elek életrajza. II. SZÉPIRODALOM ÉS TÖRTÉNELEM: 1. Pál bel. szép Antal (O. székely ballada) közli Vas Tamás. 2. Egy év múlva. (Beszély) Balázs Sándor. 3. Édes kedves feleségem! (Költmény) Szász Károly. 4. „Az engedelmű romlás” 1704-ben (Történeti tanulmány) P. Szathmári Károlytól. 5. Debrek október 25-én 1863. (Költmény) Izidóra. 6. Bethlen Gábor és a protestáns szövetség. (Történeti tanulmány) Szilágyi Sándortól. 7. Ember életének szentlél való folytatására intő magyar versek (nyelvészeti emlékek) Cserey Mihálytól 1709-ből közli Kriza János. 8. Más szép intések (Cserey Mihálytól 1709-ből közli Kriza János. 9. Magyarhoni emlékek külföldön. Közli Miksa György. 10. A székelyekhez. (Költmény) Losonczy Lászlótól. 11. Várhegy, a feketegy jób partján. (utazási leírás) közli Kriza János. 12. Népdalok. Vas Tamástól. 13. Népdalok. Közli Kriza János. 14. A párizsi nagy opera színház történeti emlékei, francziából. 15. A töröképész. (Költmény) Dózsa Dánieltől. 16. Erdély országos fegyverai a.) Szamosújvár. b.) Nagy Enyed (történeti s statisztikai közlemény) Hajós Jánostól. 17. A menyasszony (Költmény) Medgyes Lajostól. 18. Egy rejtélyes gyilkosság. (Elbeszélés) Henri Rivierétől. 19. Ámido hát?... (Költmény) Hírtől. 20. Hazai képek: a.) A stóki fűrdő. b.) A sátor. c.) Podurói. Pataki Ferencztől. 21. Rouget de Lisle és a Marseillaise. (Történeti tanulmány) Papp Mártontól. 22. Poharász közben (Költmény) Mentovich Ferencztől. 23. Gunyvers 1676 (nyelvészeti emlékek) A szegény Kevély asszonyokról és udvari pippes leányokról. Torma Károly. 24. Barsai (O. székely ballada) közli Vas Tamás. 25. A dévői mezőn a Horvátki történet csatáinak rövid leírása (történeti czikk). 26. Egy régi ének. Közli Kriza János. 26. Gyász-beszéd (Satyra) Hóry Farkastól. 27. Egy kínai mandarin esete (Humoresk) Jónástól. 28. Círusunk régi jóvilágából. a.) A római bál Gyaluban, vagy Belvidere. b.) Egy marquer újvi kívánsága 1825-ben.

III. TERMÉSZETTUDOMÁNY. 29. Az ősember. Sám Lászlótól. 30. A brazilai forró növény és annak aesthetica növényzeti szempontból. Egy erdélyi természetest buvártól. 31. A sárly (Természet tudományi rajz) Gr. László Kálmántól. 32. A sókról. Gr. Eszterházy Kálmántól. 33. A pók és művésze (képpel) Herman Ottótól. IV. IPAR ÉS KERESKEDELEM. 34. Forradalmunk egyik utó fiáldalma. Gr. Bánffy Bélától. 35. Nemzetgazdaságnak háttérmaradásának némely okai. Sándor Józseftől. V. MEZEL ÉS KERT-GAZDASÁG. 36. A legelő váltogatásának fontossága hazánkban, idős gr. Teleki Domokostól. 37. Gyakorlati észrevételek az erdő ültetés körül Tisza Lászlótól. 38. A mező gazda. 39. Állat növény trágya. A szántás. 40. A szántás ideje. 41. A szántás mennyisége s annak száma. 42. A szántás módja. 43. A szántás mélysége s barázdák szélessége. 44. A külföldi szántó-ésközök. 45. A külföldi vasszelek, s hogyan kell azokkal bántani. 46. A vetőmag megválasztása. 47. A vetés ideje. 48. A gabonaméliek érettsége s az aratás ideje. 49. Szénakaszálás. 50. Időváltozati jegyzetek kaplász aratás körül. 51. Kerti gazdaság. 52. Mivelis váltó rendszer. 53. A meleggy vagy-fűze. 54. Meleggynek készítése. 55. A káposzta különböző aji. 60. A jó káposzta mag. 61. Az ültetés kezelése. 62. Petrezselen, és zeller. 63. Az uborka. 64. Sárgadinnye. 65. Diszterterés. 66. VI. Állatok. 67. Különbőség az egyszerű és teljes virágok között. 67. Mi hat a teljesedésre s miképpen lehet azt előmozdítani? 68. Párostás, fajnevelés, teljesítés és újfajták tekintetéből. 69. Magvetés. 70. Az ültetés. 71. Az egy nyári virág növények sorozata. 72.

VI. STATISZTIKAI ADATOK. 73. Erdély tartomány gyűlési statisztika 1863—1864. Nagy-Szebenben. (Közli M. Sándor.) a.) Teljhatalmu királyi biztos. b.) A tartomány gyűlési tagjai. c.) Magyar törvényhatóságok kövelei. d.) Székely-székek kövelei. e.) Királyföldi törvényhatóságok. f.) Egygyes községek kövelei. g.) A magyar és székely köveket ismételt választása. stb. 74. Vegyes statisztikai adatok. Gáman Zsigmondtól. a.) Terület. b.) Népség. c.) Vallás. d.) Politikai közigazgatás. e.) Rendőrség. f.) Közvetlen adók. g.) Posták. h.) Közigazgatási hivatalok. i.) Törvénykezségi hivatalok. j.) Pénzügyminiszterium. k.) Kereskedelmi-miniszterium. l.) Polgári perek. m.) Bűnügyi esetek. n.) Hadisereg. o.) Tanügy. p.) Földmívelés és ipar. q.) Bányászat. r.) Állambeyvételek és kiadások. s.) Fogyasztási adó. t.) Vámok. u.) Lotterák. v.) Bányászat. w.) Pénzverde. stb.

VII. KÖZTÉRTÉTEINK. 75. Az erdélyi Múzeum. Ismerteti Papp Márton. a.) Az ásványtár. b.) Az állattani osztály. c.) Régészeti. 76. Biztosító társulataink a.) Az erdélyi kölcsönös jég- és tüzkármentő társulat. b.) Az első magyar általános biztosító társulat. c.) Victoria biztosító társulat. 77. Az élet biztosításról. 78.

VIII. IRODALMI ÉRTESÍTŐ. 79. IX. HAZI TANÁCSADÓ. A kolozsvári levélposta indulása s érkezése. 80. Cselédbért, s árendát mutató tábla. 81. Kamat számítás. 82. Táviratok. 83. Bélyeg-illetékekről. 84. Bélyeg-illeték fokozatok. 85. Vásárok. 86. Tiszti czimfára legújabb adatok szerint. 87. Tartalom. 88. Kolozsvári kalanz. 90. Hirdetések.

Gróf Széchenyi István

utolsó évei és halála. 1849—1860. Irta Kecskeméthy Aurél.

Ára 1 ft 20 kr.

Magyar Bazar,

Szépirodalmi s divatlap,

a **Berlini-Bazar** teljes rajzaival és mintáival ellátva, megjelenik mellékkel ellátva havonként kétszer. Előfizetési ára 1/2 évre 2 ft.

Erdély Magyarország kiegészítő része.

Irta SÁNDOR JÓZSEF. Ára 1 ft 20 kr.

Eötvös J. br. Gondolatok. 2 ft
Herbert L. Napoleon Lajos 1808-tól 1848-ig. Történeti korrajz. Fordította Szabó R. és Dienes L. 10 kötet. Ára 11 ft 60 kr.

Csik, Gyergyó és Kászón multja, jelene. Általános és részletes osztályokban. 3 földábrával és egy másolati táblával. Irta Kishaczoni Benkő Károly. Egy kötet. Ára 1 ft.

Macaulay Th. B. Warren Hastings. Lord Clive. India meghódításának története. Fordította Szász K. 2 ft.

(33)

(1-3)

Haszonberi hirdetés.

Miga. báró Wesselényi Farkas urak O. Fenes, Kis-Fenes, Magyar és Oláh Léta, Plop, Cserk helységekben, a havason Kuztura nevű helyen, és a Tóthfalu puszta fennálló **korcsmajogai**, az O. Fenesi jól felszerelt **szezgyárral**, vagy anélkül, — f. év április 24-től kezdve egy évre, haszonberbe adandók. — A feltételek iránt értekezhetni Kolozsvárt b. királyutczában 17-dik szám alatt Dósa Istvánnal vagy O-Fenesen gazdatiszt Száva Lajossal.

(25)

(3-3)

Hirdetmény.

Nemes Hunyadmegyére kiterjedőleg a végleges urbéri és a tized kárpótlási igényeknek **helyszíneni** kidolgozására — bejelentésre — a valóságos személyesítéssel egy a papírok kivételére és kézhez szolgáltatására a kigondolható legutányosabb feltételek mellett ajánlok.

Déván, 1866 január 15-én.

LEHMANN ROBERT, bites ügyvéd.

(28)

(3-6)

Az izraelita templom melletti 73-dik szám alatt 5 szoba, téli nyári konyha, kamara, pince, istálló és szüi bérbe kiadó. Értekezni ott helyt

SÓFALVI SÁNDOR, építésznel.

(21)

(5-6)

Bérbe adandó birtok.

Szamosfalván az országút mellett, egy tagosított birtok, melyben a sos-viz is van, Szentgyörgy naptól kezdve kiadó. Értekezhetni iránta t. Szigetbi József urnál buditca Nemessányi ház 307 sz.

(30)

(3-3)

Eladó belső telkek.

Nagy-Enyedről egy, Tüvistől felőrára, M. Belden, egy belső telek 30 hold külövel, továbbá: M. Beldtől egy órai távolságra, Kis-Solymoson, viszont egy belső telek, 27 hold külövel és erdő részszel szabad kézből örök áron eladó. Értekezni lehet M. Belden, Horváth Józsefnél személyesen vagy bérmentett levéllel. U. p. Töris.

(31)

(2-3)

A dézsi kerületben Csaba Ujfaluban **haszonberbe kiadó egy jószág**, Szentgyörgy napján kezdve több évre. Értekezni lehet Kolozsvárt szentegyházutczában szegletén id. Torotzkai ur házával alatt.

(32)

(2-2)

Tordán a **„Vasúthoz”** címzett vendéglőben, a mely el van látva Billard szobával, kávé- és ebédlő-házzal, kibutorozott négy vendégszobákkal, egy paraszt kis fogadóházzal, valamint egy székész és negyven lóra való istállóval, **keresztetik egy biztos vendéglős** 1866 év Szentgyörgy napjától kezdve egy évre, vagy több időre is. Értekezhetni lehet fiscalis haszonbérrel Tordán.

(26)

(3-3)

Tisztelettel tudatom a nagy érdemű közönséggel, miszerint nálam folytonos készen és készletben vannak **új zongorák**, melyek a külföldiekkel versenyeznek, mind formára, mind hangtartásra.

Ugy szintén az ócska művek is bevételnek eserébe illő reá fizetés mellett. Továbbá ugyanezen módon készítek minden hangszerket, nyomint: **új orgonákat és harmonikákat**, az ócskák kijavítását, hangolást, takarítását, vidéki megrendeléseket is elválllok, a legutányosabb áron, s gyorsan kiszolgáltatom, nemkülönben folytatok helyt a város **zongora hangolások**, melynek következtében pártfogásért csökken a n. érdemű közönségnek.

Lakásom bel-nagyarutca 437 sz. a. Kolozsvárt

BLAHUNKA LAJOS,

orgona és zongora készítő.

(364)

(6-*)

Bergmannfele jég-haj-kenőcs, mely **hajfodorító, erősítő s a szürkületől megóvó** erejéről híres, ajánl palaczkoként 30, 45 és 60 krajczárjával.

Illatos csuszvattát mely minden **oszfájdalomban** biztosan hat, ajánl 30 és 50 krajczárjával.

Kolozsvárt

WOLFF JÁNOS,

gyógyszerész.

Nyomatott az ev. ref. fötanoda betűivel (Bel-farkasutczá 74 sz.)

Melléklet: Tauffer Ferencz vetemény- és virágmagvak árjegyzéke.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj